

XX
 X
 X
 X
 X O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N X
 X
 X
 X
 X E I S E N D I E H E T G O D D E L I J K E S T E L T . X
 X
 XXX

Dinsdag 27 januari 1987.

Goeden avond, vrienden.

Het onderwerp voor vanavond is naar ik hoor: de eisen, die het Goddelijke aan de mens stelt. Dat is een heel moeilijk onderwerp. Het Goddelijke stelt namelijk geen eisen. Dat is ook heel begrijpelijk als we bedenken dat er één scheppingsprincipe is. Ik weet dat er in de christelijke en andere religies altijd een soort dualisme wordt gepredikt. God met zijn grote tegenstander, de staartdrager uit de duisternis, die met horens op het hoofd de verwijdering aan de mens preekt. Maar dat is de legende. Het kwaad wordt gepersonifiëerd, het goeds wordt gepersonifiëerd. Men noemt dat dan: de duivel en God. Maar indien er één kracht is, die alles schept, wanneer die ene kracht dan bovendien tijdloos is of zoals we het liever zeggen: alwetend en almachtig of beter gezegd aldoordringend, dan hebben wij te maken met iets dat geen eisen kan stellen. Omdat zijn eisen verweven zijn in zijn wezen, dat alle dingen omvat.

Ik denk dat er velen van u zijn, die zeggen dat wij nu te ver gaan. Er moet toch ergens een orde bestaan, ja, de orde die moet bestaan en zo er over eisen aan de mens moet worden gesproken dan is deze dacht ik de enige: dat wij leven vanuit de kracht die uit onszelf bestaat. Dat is ook een zeker innerlijk weten. Niet het geweten van de mens, dat driekwart conditionering, dan nog ongeveer tweevijfde aan begeerte is en waarbij dan de rest inspiratie kan zijn. Laten we heel reëel blijven. God met zijn eisen, zoals hij wordt gepredikt, bestaat niet.

In onszelf is een weten. Het is dit weten, dat bepalend is voor onze relatie met alle andere delen van het Goddelijke. En dan gaan we goed en kwaad vertalen vanuit onszelf. Eisen stellen we aan onszelf en aan de wereld. Wat we van onszelf eisen vragen we in nog veel sterkere mate aan de wereld natuurlijk. Erkenning willen wij. We vragen, dat de mensen goed zijn. Met andere woorden harmonische relatie. Wij vragen van de mensen dat ze duidelijk zijn, uitwisseling van begrip moet mogelijk zijn. En als we die dingen allemaal op één nummer brengen, dan blijft eigenlijk alleen over ons vermogen om met anderen, ik zeg niet eens met de mens, maar met al het andere, een relatie te beleven. Ook innerlijk wordt aan gevoeld en althans in delen ook bewust omschrijfbaar wordt. Dus als je zegt wat zijn de eisen, die God stelt, dan kun je eigenlijk geen antwoord geven. Je kunt zeggen dat de mensheid een gemeenschappelijk beeld van God heeft opgebouwd. Dit gemeenschappelijk beeld is natuurlijk weer heel anders dan het gedrag van de mensen.

Om heel eenvoudig te zijn: Jezus heeft nooit gezegd dat de mensen gedwongen moesten worden om in te gaan. Dat heeft Paulus gedaan. Paulus

was er eentje van als je het niet wilt begrijpen, wanneer ik het welwillend predik dan zal ik het erin slaan. Hij maakte van een leer van aanvaarding en begrip een stijve, dogmatische tent, waar iedereen naar binnen moest worden gejaagd, zij het met geweld, zij het met liefde. Die mentaliteit bestaat eigenlijk nog wel een klein beetje. Er zijn nu ook nog wel groeperingen die zeggen: kom bij ons en u zult deel zijn van het koninkrijk. Welk koninkrijk? Ja, het koninkrijk Gods! God heeft geen koninkrijk, God heeft een schepping. En als u dat niet doet, dan zult u verdoemd worden! We zullen voor u bidden, maar dat haalt natuurlijk niet veel uit! - Dat laatste geloof ik zeker, vooral als ik zie wie er prediken.

In de Orde dus, zijn wij uitgegaan van God. Zoals de mens die beleeft plus het harmonie principe, dat wij als het meest belangrijke ervaren dat kenbaar in de schepping beleefd kan worden en in praktisch alle sferen. We hebben gezegd: het eerste is, erken dat de ander uw gelijke is. Het tweede is: dien de ander. Wees bereid de diensten van de ander te aanvaarden. Het derde is: probeer er begrip voor op te brengen, dat anderen niet hetzelfde denken als u, misschien niet eens dezelfde wereld beleven als u omdat ze heel andere waarderingen en voorstellingen hebben. De vierde eis, die wij dan stellen, is misschien christelijk gezien de belangrijkste: heb uw naaste lief, gelijk uzelf. Dat wil zeggen niet meer, maar ook niet minder. Er zijn mensen, die menen alles te moeten doen voor een ander. Voor een ander dezelfde offers willen brengen, die je voor jezelf wilt brengen. Dat is naastenliefde.

En dan brengen we naast al deze dingen natuurlijk ons speciaal merk, de verdraagzaamheid. U weet toch allemaal wat verdraagzaamheid is. Verdragen, dat een ander anders is, maar geen vloermat zijn of over je laten lopen. Wees nooit de eerste om agressief te zijn, maar wanneer op een gegeven ogenblik de agressie wetteloos wordt, moet je ertegen kunnen ageren. We zeggen, het maakt niet uit of iemand veel weet of weinig weet. Wie veel weet heeft misschien fouten, die iemand die weinig weet, niet heeft. Laat ik het zó zeggen: er zijn hoogleraren en professoren, die werkelijk experts zijn op hun vakterrein, die alles weten. Maar als je ze vraagt om een leertje in de kraan te zetten, dan moet je de brandweer bellen om de kelder uit te pompen. Er zijn ministers die je wel uit kunt sturen om miljarden bedragen goed in te delen en te besteden. Maar stuur ze niet de stad in om boodschappen te doen, want ze komen met te veel en veel te duur terug.

Wat de één kan, kan de ander niet. Niemand van ons kan alles. Laten we dit erkennen en begrijpen, dat anderen hun eigen waarheid en waarde bezitten. We kunnen iemands daden beoordelen. We leven in een wereld, waarin daden voor ons erg belangrijk zijn en ons direct of indirect kunnen treffen. En dan mogen we ons tegen die daden verzetten. Terrorisme! Daar mogen we heus wel wat tegen doen. Zolang die terrorist namelijk onschuldigen gebruikt om via terreur iets van anderen af te persen, dan ontkent hij elke regel van het menselijk bestaan. Maar dat betekent niet, dat we hem moeten haten, maar wat hij doet, moeten we hem onmogelijk maken. Dat kan heel goed, maar daar kunnen we niet op ingaan, dan komen we op een heelander terrein terecht. De grote mogelijkheid van mensen is altijd dat zij twee dingen tegelijk willen hebben. Ik had het daarnet over Paulus met zijn dwangmethoden. Kijk nu eens een keer naar de inquisitie. De inquisitie dwong de mensen met pijn en martelingen om zich te bekeren, of probeerde in ieder geval dat te doen. Zij zei dit uit liefde te doen om zielen te redden. Letterlijk waar. Maar wat werd daarbij over het hoofd gezien? Dat

ieder het recht heeft om zichzelf te zijn. Zelfs Jezus zegt tegen de apostelen als hij zegt uit te gaan om te verkondigen en zij vragen wat te moeten doen als er niet geluisterd wordt, dan ga je naar het volgen de huis. Maar Meester, als nu de hele stad niet naar ons wil luisteren wat dan? Dan ga je naar de volgende stad. Dat is Jezus. En dat is dus heel iets anders dan de boodschap van in uisitoren en andere, laten we zeggen zeer dogmatisch denkende heren aan de wereld proberen te brengen.

We zijn zelf aansprakelijk. Er zijn mensen, die zeggen, dat die aansprakelijkheid onder meer inhoudt dat wij niemand doden. Waarom zijn er dan zoveel oorlogen? En waarom zijn degenen, die deze stelling op het ogenblik zo luidkeels verkondigen ten tijde van die oorlog in het verzet geweest? Daar werd toch gedood? Ja, maar daar hebben we het niet over. Wij bedoelen euthanasie. Heeft een mens het recht om over zijn eigen leven te beschikken? Neen, want dat doet God! Is dat waar? Dat is niet waar. God beschikt erover of je euthanasie kunt plegen of niet. De wijze, waarop je het doet en de reden waarom je het doet, zal belastend zijn voor je eigen bewustzijn. En daarmee zul je in het hiernamaals ongetwijfeld je eigen toestand bepalen.

Maar niemand heeft het recht om je te ontzeggen dat je heen kunt gaan wanneer het leven toch geen kansen meer biedt en niet dragelijk is. Hetzelfde met het ongebooren kind. Oh, de verhalen die we daarover hebben gehoord, abortus, abortus. Ja, hele demonstraties ertegen. De meeste mensen, die er bij stonden waren òf te oud om ze nog te krijgen, òf behoorden tot een beroep waarin ze ze niet behoren te krijgen. Maar goed, die staan daar dan te schreeuwen: dat mag niet! - Het zijn de ouders, in feite de moeder, die hier het recht van beslissing heeft. Ze moet goed begrijpen, wat ze doet. En wij vinden het minder aangenaam, wanneer na drie maanden een vrucht nog wordt afgedreven. Daar hebben wij onze redenen voor omdat wij weten, hoe het incarnatie-proces verloopt.

Maar de moeder heeft haar eigen redenen. Wat gebeurt, gebeurt in haar lichaam. Het is voortgekomen uit haar daad, het is haar verantwoordelijkheid. Je kunt haar raad geven, je kunt haar bijstaan, je kunt haar hulp beloven, maar je kunt het haar niet verbieden. Ik denk dat we daarmee aan één van de belangrijkste punten zijn gekomen van die vraag: wat eist God nu eigenlijk van de mens? God eist niet. God heeft een rechtvaardigheid ingebouwd in het geheel van zijn schepping. Wat je doet, heeft een zekere invloed op je eigen wezen. Die invloed moet je verwerken. Dat wil zeggen, dat je in je geestelijk bestaan daarmee geconfronteerd wordt. Als je altijd maar bezig bent om van iedereen geld af te nemen, dan zit je in een sfeer waarin je altijd aan geld denkt. Je voelt je wel hongerig, je voelt je wel eenzaam. Je kunt voortdurend bezig zijn om alles opzij te schuiven omdat je wat lekker eten wilt of zo. Er zijn mensen, die zeggen: het leven is er om te genieten van Wein, Weib und Gesang. Als je tegen die mensen zegt voorzichtig aan te doen, dan zeggen ze: ik zal wel zien.

Wanneer je daar voortdurend mee bezig bent en je komt in een wereld die daar alleen uit bestaat, wordt het uitermate melig, dat kan ik u verzekeren. Dat wat eens je doel en je verrukking was, wordt op den duur alleen nog maar een slijtageslag. Wanneer je een mens doodt en je doet dat vanuit een eerlijke overtuiging, dan zul je weten wat je gedaan hebt, je zult beseffen hoe de ander zich gevoeld heeft eronder. Je kunt tegen jezelf zeggen: ik kon niet anders, dan gaat het voorbij. Dan doet het niets. Maar het kan zijn, dat je iemand gedood hebt,

alleen maar omdat je iets wilde hebben. Dan vraag je je af of het de moeite wel waard geweest is en dan zit je in de problemen. Op die manier is rechtvaardigheid niets anders dan een oordeel, dat wij over ons zelf uitspreken. En dat maakt het duidelijk, dat God geen eisen stelt. God geeft geen geboden. God heeft hier en daar richtingaanwijzers neergezet. Want er is een grote waarheid en zover die menselijk te beleven valt kun je er op die manier het beste komen.

Maar als iemand zegt: ik ben u de weg en de waarheid, dan moeten we niet zeggen die weg is er, dus ik kan gaan zitten. Als u dadelijk naar huis moet en u zegt dat de weg er is en ik kan hier wel gaan zitten totdat ik thuis ben, dan gebeurt er niets. Ja, niets, u zult het n waarschijnlijk koud krijgen. Maar u komt niet verder, u moet de weg gaan. De weg zelf schept een mogelijkheid. Ze is echter niet iets, waaraan u kwaliteiten of mogelijkheden kunt ontleen, anders dan om die weg te gaan. En of je dat nu zegt over Jezus of over Boedha of welke wijsgeer, het komt altijd op hetzelfde neer. Er zijn richtlijnen, waardoor we de waarheid beter kunnen benaderen, beter kunnen beleven en beter kunnen begrijpen.

Maar wanneer we zover zijn, moeten we zelf die weg gaan om dat begrip te verwerven, om die mogelijkheden te ontdekken. Om in onszelf datgene te zien ontwakken wat voor ons werkelijk belangrijk is. Commentaar?
 + Ja, ik heb een vraag. Eist God niet van ons dat we aan het eind van ons bestaan ingaan tot hem? In éénheid?
 - Dat hoeft God niet te eisen, dat gaat van zelf. Dat is ingelegd in het geheel van de schepping. Uit de éénheid kwam de verdeeldheid voort en verdeeldheid kan slechts bestaan tot het ogenblik dat de éénheid zichzelf herstelt. Dat is toch duidelijk? We moeten niet zeggen dat God van ons eist, dat we zo leven, dat is geen eis, dat is eenvoudig een feit. Dit feit vloeit voort uit het wezen Gods. Dit leven en al, wat er uit voortvloeit is niet iets wat ons is opgelegd. Het is doodgewoon iets wat wij zelf waarmaken. Waarom maken wij het waar? Omdat het in ons wezen ligt. Waarom ligt het in ons wezen? Omdat de kern van ons wezen van Goddelijke aard is.

Dat is de grote moeilijkheid, waarmee een mens altijd weer te worstelen heeft. Zeg dus nooit dat God eist. God kan niet eisen, want God is in alle dingen. Als u nachtschade consumeert is dat niet bepaald goed voor uw gezondheid. Dan kun je zeggen dat God eist, dat wij er af zullen blijven. Waarom? Het gevolg is doodgewoon, dat uw huidige staat van bestaan veranderd wordt en dat zit ingeschapen in de kwaliteiten. Als een wijsgeer de beker met de dulle kervel drinkt dan kun je zeggen dat is zelfmoord. Op zichzelf is dat geen zelfmoord in de zin van ophouden te bestaan, het is alleen een verandering van toestand. En daarbij komt alles uit de vorige toestand plus de aanleiding tot de overgang een rol spelen in het besef waaruit dan je wereld is opgebouwd.

Dat is juist het leuke. De mensen denken altijd, dat God eisen stelt. God stelt geen eisen. Mensen stellen eisen in de naam van God omdat als ze uit hun eigen naam zouden spreken, geen gehoor zouden krijgen. Ik zeg helemaal niet, dat er geen God is. Ik zeg niet, dat God er niet voor ons zou zijn, let wel. Maar ik zeg doodgewoon, dat God in alle dingen is. Dat er niets zonder de kracht, die wij God noemen, kan bestaan. Dat al, wat er uit voortvloeit, direct uit God voortkomt. Dat impliceert dat wij wel uit mogen maken hoe wij het willen beleven, maar dat wij niet kunnen zeggen, dit is goed of dat is kwaad. Of dit is zus en dat is zo. Mensen stellen aan zichzelf vaak hoge eisen. Ons bewustzijn, plus

de stuwkracht van de ziel in ons is bepalend voor datgene, wat voor ons aanvaardbaar is. Maar dat betekent nog niet, dat wat voor ons onaanvaardbaar is voor een ander eveneens onaanvaardbaar hoeft te zijn. En daar ligt de grote moeilijkheid voor een mens. Men is geneigd om te zeggen dat het voor hem zo is en dus is het zo. Wanneer je dus uitgaat van een God, die eisen stelt, dan kom je ergens op een niets terecht. En dan kun je nog uitgaan van een God, zoals mensen zich die voorstellen.

En dan blijkt, dat ook die God geen eisen stelt. Omdat hij de instandhouder van alle dingen is en daardoor mede, althans menselijk gezien, de aansprakelijkheid draagt voor al datgene wat is en mogelijk is. Dan blijft alleen over ons eigen bewustzijn.

Dan staan we dus eigenlijk in een vrijheid, die we niet aankunnen?
- Ik denk dat de mensen die vrijheid wel aan zouden kunnen, maar ze durven het niet aan. De mensen zijn geneigd om te leven in een samenleving. De mens is een kuddedier, neem me niet kwalijk. Ik zie u niet allemaal als een mengeling van schapen en rammen of oaien en rammen als u dat liever wilt.

Een mens is dus eigenlijk een wezen, dat zoals zoveel andere wezens op aarde in een kudde behoort. In een kudde is altijd een zekere ordening. Of je nu naar de wolven gaat, of naar de olifanten of naar de reën, zodra een groep bestaat is er een onderlinge afhankelijkheid. Gelijktijdig het vermogen om onderling een grotere zekerheid te scheppen dan men alleen zou kunnen en dan komt er dus een ogenblik, waarop die samenwerking een soort wet wordt. En die wet is niet eens de wet van de soort, die is de wet van het roedel, van de kudde. Je had in Europa de oeros. Er zijn denk ik niet veel exemplaren meer over en zeker geen kudde, die hadden de zogenaamde stormloop techniek. Werden ze bedreigd dan ontstond er een stormloop. De jongeren werden door een paar vrouwtjes bijeen gehouden, maar er was niet een incirking. Gaat u kijken bij de bison, dan blijkt dat hier de neiging bestaat tot een gezamenlijke vlucht, waarbij echter vrouwtjes en jonge dieren in het midden van de kudde zijn en een achterhoede zo nu en dan uitvallen doet. Gaat u daarentegen kijken bij de Afrikaanse buffel, dan zult u ontdekken, dat als er een dreiging is, de mannetjes een verdedigende cirkel maken. In het midden van die cirkel zijn dan die jongen opgeborgen, de vrouwtjes die met die jongen relatie hebben weer in een aparte cirkel binnen die grote cirkel van de kudde.

Dat zijn dus grote verschillen ingebracht bij een soort, die op zijn minst genomen vergelijkbaar is. Bij mensen zien we precies hetzelfde. Er ontstaat een samenleving. In die samenleving ontstaan bepaalde behoeften, bepaalde noodzaken. Men moet zich ook verdedigen tegen alles wat men niet kent, wat men gevaarlijk acht, er ontstaat een cultuur. Een cultuur kan nooit ontstaan zonder dat er een reeks wetmatigheden mee gepaard gaan. Zodra er echter wetmatigheden zijn, ontstaat binnen de groep een conditionering. Vanuit die conditionering ontstaan ontstaat een reeks van wetten, die onaantastbaar worden. Zodra de mens zich onttrekt aan zijn stoffelijke beperktheid, bestaan deze regels en wetten voor hem niet meer.

Zolang hij echter zuiver materiëel georieënteerd is, heeft hij deze regels en wetten van node om zich met zijn groep te kunnen handhaven tegenover andere groepen, die hij al dan niet terecht als gevaarlijk of vijandig beschouwt.

+ vraag over: God is in alle dingen.

- Ik kan er wel iets over zeggen. Of ik het voorstelbaar kan maken, weet ik niet. In de Big Benqtheorie ontstaat er een verstoring van evenwicht en daardoor ontstaan kenbare fenomenen. Er ontstaat wrijving, uit wrijving ontstaat warmte, uit warmte ontstaat stuwing ontstaat samenhang tussen deeltjes en daardoor ontstaat massa. Waar mas

sa is ontstaan beweging en waar beweging en massa samenvallen ontstaat tijd. Ik hoop, dat ik het kort en toch duidelijk heb geformuleerd. Tijd is namelijk het resultaat van massa en beweging. Ja, dat zult u waarschijnlijk anders bekijken en u vraagt zich dus af: waarom zou een dikzak langer leven, is dat omdat hij meer massa heeft? Dat is waarschijnlijk niet waar, tenzij het een geestelijke massa is die zich uitdrukt in een uitermate goed humeur, dan heeft hij meer kansen. Nu moet u zich realiseren, dat er dus iets is en dat iets was in ruste. In dat iets gebeurt iets en daaruit ontstaat alles. Want diezelfde atomen en moleculair bindingen en veldstructuur, die we dan ineens zien ontstaan, die treffen we ook terug in de wereld. Kijk naar de structuur van een tafelblad. Moleculen hebben een onderlinge starheid van binding, waardoor het vaste materie is.

Zijn die bindingen heel erg los, dan krijgen we te maken met iets taais. Iets wat van vorm verandert. Is ze nog lossier dan krijgen we te maken met iets wat amorph is, bijna als een vloeistof. Is het nog lossier, dan krijgen we te maken met een losheid van de moleculen, zoals we dat bij gassen aantreffen. Maar u bent opgebouwd uit al die zelfde bestanddelen. Maar er moet iets geweest zijn dat de aanleiding was tot de Big Bang. De bijbel begint zo heel eenvoudig. De Heere zeide: het worde licht. Ja, ja. a. wie is die Heer? b. wat betekent dat: licht. De heer moet een besef geweest zijn. Maar als dat besef kan zeggen het worde licht, een functie kan omschrijven, bepalen en tot stand brengen, dan moeten we aannemen dat diezelfde kracht ook aanwezig is in de allerkleinste dingen. En alles is uit die kleinste delen opgebouwd, zelfs de geest.

De geest is een kwestie van velden en de stof is opgebouwd uit moleculen opgebouwd, maar ze komen allen uit die eerste bron voort. De stof begon met de kleinste delen inderdaad en. Het eerste wat geestelijk ontstond is waarschijnlijk een besef, dat zichzelf niet kon omschrijven, maar dat op den duur een verschil wist te maken tussen zichzelf en iets anders. En van dat andere misschien daarna ging zeggen het is goed, of het is kwaad omdat het ófwel aanvaardbaar en prettig was óf aangenaam en daarmee zichzelf begon af te zonderen van de eenheid waaruit het was ontstaan. Dat kunnen we zeker zeggen. Maar wordt iets van hetgene wat ik vooraf gezegd heb, minder geldig?

+ Serie opmerkingen van één van de leden, eidigend met: of zie ik dat nu verkeerd?

- Nee, u ziet het helemaal niet verkeerd. Maar u hebt me gevraagd om iets wat eigenlijk onomschrijfbaar is in zijn geheel, uit te leggen in begrijpelijke menselijke termen. Dat wil zeggen, dat materie het meest gangbare voorbeeld is dat we kunnen hanteren. Dat wil niet zeggen dat het alomvattend is. Hier kwam het bewustzijn erbij. Het is niet materiëel en het is ook niet materiëel omschrijfbaar, want het gaat verder.

Maar ook velden zijn een verschijnsel van energie. De basis is energie. Of we dat nu God noemen of dat we het op een andere manier willen omschrijven, het is een Kracht. Die kracht blijkt de oorzaak te zijn van alle vormen, van alle besef dat waar en hoe dan ook, bestaat. Ik hoop, dat ik dat aanvaardbaar heb uitgedrukt, het is moeilijk om duidelijk te maken. En dan moet u zich verder nog iets anders voor gaan stellen. Dat is nog veel moeilijker. Wanneer wij te maken hebben met atomen, dan denken we dat wij de kleinste deeltjes bij elkaar hebben en de balsammen, dat is het. Maar als we zo'n klein deeltje eruit halen en we gaan het ontleden, blijkt op een gegeven ogenblik dat het uit kleinere deeltjes bestaat. En als we die kleinere deeltjes ook nog willen ontleden, dan komt er een ogenblik, dat we zeggen: wát is het,

dat we overhouden? Dàt is nu God. De kern van alle dingen. Dan houdt dat dus in, dat God in alle dingen aanwezig is. Laten we aannemen dat dat voortkomt uit een bewustzijn, uit een groot besef. Dan zou elk dingetje van dit besef of wezen, hoe u het noemen wilt, zich van zijn band met dit wezen, dit besef, bewust moeten blijven. God is zich dus bewust van alle dingen. Maar alle dingen zijn zich alleen bewust van zichzelf en eventueel hun relatie met het andere of met God. Daar zit de groete moeilijkheid weer, ja ik zit nogal met grote moeilijkheden dit keer, hoe kan ik u uitleggen dat uw bewustzijn, dat u op aarde dus ziet als uw persona, uw wezen, alleen maar weer een klein deel is een projectie van een soort uitgestulpte pòde van een omvattender bewustzijn, waarin een hele hoop incarnaties, een hele hoop wordingsgangen samen zijn gebracht tot een veel omvattender geheel.

Dat is heel moeilijk om zo te zeggen. En dan zeggen er velen een super ego, maar ze weten niet wat ze zich daaronder moeten voorstellen. Hetzelfde, als wanneer je tegen een mens zegt een millioen. Dan knikt hij ja, hij weet wat het is: dat is een één met een heleboel nullen erachter en dat wordt dan uitgegeven door een hele hoop nullen met een één erachter. Maar kunt u het zich voorstellen? Als u aan een biljoen zandkorreltjes denkt dan heeft u al een aardig strand. Als u een biljoen lucifersdoosjes heeft, dan kunt u een aardig end door het zonnestelsel heen als omze maar op elkaar weet te houden. Door dàt soort dingen realiseert men zich waar men zich geen voorstelling van kan maken. En toch hanteren we die grootheden en zo is het nu eigenlijk met God. We hanteren God, maar we hanteren God niet als dát wat hij ís, de essentie, de werkelijke kracht, de werkelijke betekenis van alle dingen. We hanteren hem als iets dat er buiten staat, iets wat we op onze geestelijke begroting noteren en waar we dan debet of credit mee kunnen leggen. Dat is ons wezen, wij zijn God, wij zijn een deel van God. Ons bewustzijn ten aanzien van onszelf en ons bewustzijn ten aanzien van de kracht waaruit wij voortkomen, resulteert in een gelijkheid. Het is geen dwang zonder meer. Het is gewoon een geneigdheid. Dingen, die daar niet mee te maken hebben, zien we niet goed of begrijpen wij niet goed.

+ vraag betreffende kristallen

- Als u nu verder gaat en zegt dat het op alle planeten van het zonnestelsel hetzelfde, als de voorwaarde voor kristallisatie hetzelfde zijn, dan hebt u ook gelijk. En als u zegt dat dit niet overal hetzelfde zal zijn, dan heeft u ook gelijk, omdat kristal niet altijd dezelfde structuur bezit. Er zijn kristalstructuren denkbaar, die dus afwijken van het kristalraadsel zoals we het hier kennen en toch praktisch gelijk zijn. Maar ja, we weten, dat als je een bepaald element hebt en je gaat het ontleden dan blijkt het in drie, vier verschillende soorten voor te komen. Die soorten zien we wel als een eenheid, maar ze zijn er. Met de ene soort kan ik meer doen en dan ga je ze eruit halen. Dan krijg je bijvoorbeeld bepaalde actieve uraanwerkingen, om maar iets te noemen. U hebt dus gelijk als u zegt: het ís er, maar het is niet overal hetzelfde. Het beginsel echter, waaruit zo'n iets ontstaat is niet overal hetzelfde. Als u dáf nu zegt heeft u God aardig goed begrepen. Zo zijn we iets duidelijker geweest, of mankeert er iets aan, u zegt het maar.

+ Als God in alle dingen is, dan kun je dus ook zeggen dat in alle dingen bewustzijn aanwezig is in verschillende gradaties?

- Ja. Bewustzijn kan heel anders zijn. Laat ik het heel eenvoudig zeggen. U hebt een hond, die hond kan niet praten, die hond heeft een lichaamstaal. Maar de hond kan misschien enkele gebruiken van de mens overnemen. Maar hoe komt het dat die hond, ook op onregelmatige tijden, wanneer u dicht bij huis bent? Dat hij vast gaat zitten kwispel

staarten achter de deur of zoiets? Omdat hij telepathisch is. Hij is zich ervan bewust, u bent het ook wel, u bent er zich niet van bewust. Het blijkt dus, dat er heel wat verschillen zijn. En als je nu gaat uitrekenen, menselijk gezien dan, wat is nu meer waard? Ja, ik ben een mens, dus ik vind een mens meer waard. Maar die arme hond zal wel eens een keer denken dat die arme mensen zijn gedachten niet eens begrijpen. Wat ben ik blij, dat ik een hond ben.

Het is zo, dat incarnatie in de mensheid vanuit het dierenrijk plaats vindt. Dat kun je dan vaak nog weerspiegeld zien in het gedrag en in de mentale en andere gewoonten van de mens. Je komt er ezels tegen, varkens, slangen, leeuwen, die overal brullen, blaffende honden, mekkerende geiten, niet te vergeten, vooral voor de getrouwde belangrijk om te weten, kan een incarnatie-oorzaak hebben. Ik zeg niet dat het altijd zo is, maar het kán. Ik wil dus maar zeggen dat je eigenlijk iets niet onbewust kun minderen. Een steen is vanuit ons standpunt niet bepaald bewust, maar ze bezit wel een eigen veld. En het wonderlijke is, dat wanneer die velden bij elkaar komen er een intelligentie ontstaat, die wij dan zien als losstaande van de steen. Er zijn bergen, die een persoonlijkheid hebben. Die persoonlijkheid is gewoon het samenvoegen van ontelbare rotsstructuren van heel verschillende soorten bij elkaar. Hierdoor kan een reactie ontstaan, die de mens dan toch weer aanvoelt als persoonlijkheid. Planten ook. Hoe komt het dat bepaalde planten reageren als u lief voor ze bent? En dan bedoel ik niet dat u ze goed verzorgt, technisch, dat kan nog wel eens mis gaan.

Maar als er van u een soort genegenheid uitgaat dan reageert de plant als hij bloeit, of eerder bloeit, mooi. Hij reageert beter. Alles bestaat, alles leeft, alles heeft een bewustzijn. Het hoeft echter niet een bewustzijn te zijn zoals bij u. Laten we mieren nemen. Eensoort uit Brazilië. Vooral in het Amazonebekken komen ze voor. Een verschrikkelijke mierenplaag zegt men. Toch is zo'n mier alleen betrekkelijk hulpeloos. Zodra hij in een gemeenschap werkt, blijkt er een gemeenschappelijk bewustzijn te ontstaan, dat de functies van al die kleine, aparte bewustzijns correleert. Er is dus een gemeenschappelijk bewustzijn dat ontstaat op het ogenblik, dat er onvoldoende bewustzijn het bestaan van de soort bedreigt. Dat is zuiver stoffelijk. Zou het geestelijk ook niet zo bestaan?

Kijk eens naar de mensheid. Is het u opgevallen dat er steeds weer periodes komen, waarbij haast de hele mensheid gericht schijnt te zijn op bepaalde ontwikkelingen? Er is een tijd geweest dat een mens voortdurend bezig was met het denken aan de dood. Niet alleen in één samenleving, maar in vele samenlevingen. Er is een tijd geweest dat een mens zich bezighield met vruchtbaarheid ook weer in vele samenlevingen. Vruchtbaarheidsriten, godsdienst overal. Maar ze gaan onder in weer een ander denken. Op het ogenblik zitten we in een wereld, waarin het materialistisch-technisch denken overheerst. Maar de mensheid is eruit aan het ontwaken, omdat men zich bezig gaat houden met de psychische achtergronden. Het jammere is dat men over het algemeen het gebruik van vele en belangrijke woorden, verwacht met begrip. Daar hebben bepaalde sociale wetenschappen hun ontstaan aan te danken. De werkelijkheid is, dat de mens probeert over te gaan naar een nieuw cultuurpatroon dat nu als para-normaal of sentimentekwesties of over het hoofd gezienne relaties geen heerschappij maar samenwerking met de wereld bijvoorbeeld of met anderen, langzaam maar zeker te overheersen. En dan zien wedat die techniek wat op de achtergrond blijft. Ze zal er wel zijn, maar ze domineert niet meer. Ze is niet datgene, wat de mens bepaalt, maar de mens gaat de techniek bepalen, omdat zijn onderlinge samen-

hang eerder gaat bepalen ten aanzien van mensen en ten aanzien van de wereld, waarin hij leeft, dan ten aanzien van bepaalde processen. Zoals op het ogenblik het geval is. En dan zie je dat er ook voor de mensheid wel degelijk gesproken kan worden van een soort gemeenschappelijk bewustzijn.

Ik denk dat wij daarmee ook het dichtst staan bij de Godsvoorstelling, die in een bepaalde periode domineert. Een Godsvoorstelling is namelijk wat dat gemeenschappelijk bewustzijn nodig heeft om een compensatie te vinden voor de onmachtgevoelens die daardoor in de mensheid ontstaan. De Godsvoorstelling van de mensheid in het algemeen is meer van: God is goed, goedertieren, liefde, een hele goede geest en als je dat wilt kun je ook aardig met hem handelen, er is een soort ruilbeurs. Geboden voor goede gezondheid en dergelijke en die worden ook ingewisseld. God van het ogenblik is een geestelijke bankier, die tegen beloften goede gaven levert.
Einde eerste deel.

Tweede deel.

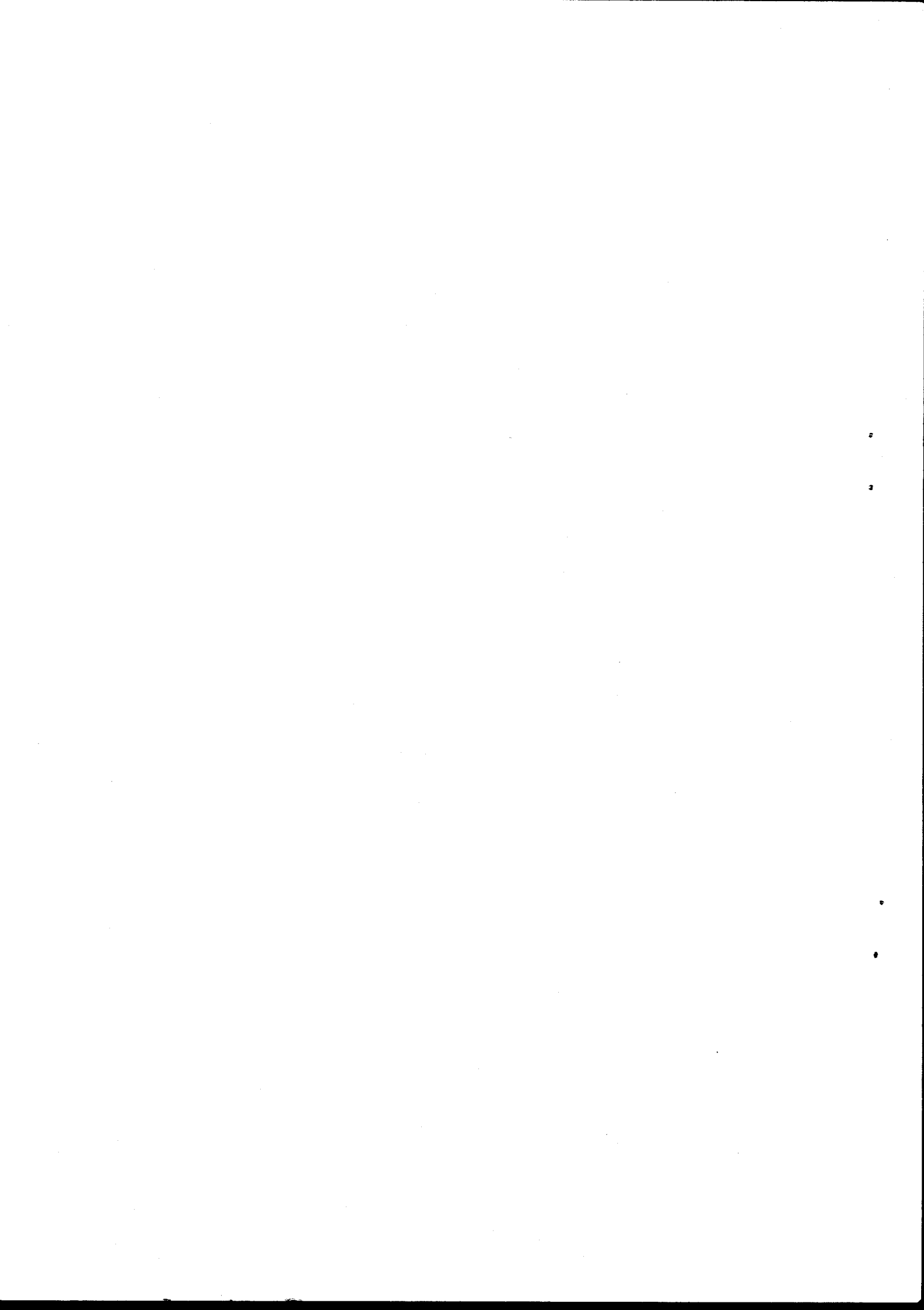
+ Verhaal en vraag over een Dominicaan.

- Ongeveer in de vijftiende eeuw kunnen er wel dominicanen geweest zijn die zó ruimdenkend waren, dat ze wisten wat ze niet wisten. De bewuste Dominicaan is misschien tot de conclusie gekomen dat hij maar een eigenaardig mens geweest is en als je dan denkt: we zullen wel zien, wat er is, dan sta je wel in een leegte.

+ Wat zijn hogere waarnemingsorganen, waarover Alice Bailey schrijft?

- Als je in die boeken erover leest, dan moet je je realiseren dat dat eenvoudig is, wat er in de chakra woont. Een chakrum is namelijk niets anders dan een soort werveling in de aura die in de aura bestaat en die verbonden is met het zenuwcentrum. Dat wil zeggen dat op deze wijze waarnemingen door het chakrum opgenomen, in zijn eigen frequentie dus, zenuwprikkelingen veroorzaken die associatief weer beelden kunnen oproepen of begrippen kunnen wekken. Dan heb je daar dus te maken met zaken die men vaak als geheel verschillend ziet.

Helderhorendheid is iets anders dan helderziendheid. In feite is het precies hetzelfde. In het ene geval ontstaat een visuele illusie en in het andere een auditatieve. De hogere, de geestelijke organen, waar men het over heeft, dat zijn gewoon de waarnemingsmogelijkheden. Wanneer je nu overgaat of je zou in staat moeten zijn om bewust uit te treden met achterlating van alle andere voertuigen, dan kom je in een wereld terecht waar je alles waarneemt, in alle richtingen 360 graden. Die waarnemingen worden dan vertaald, soms in voorstellingen. In andere gevallen in beelden, begrippen. Dan krijgen we een communicatiemogelijkheid. Dat is in het geestelijk bestaan heel normaal als je het eenmaal weet, maar voor een mens is dat moeilijk voorstelbaar. Degenen die daar dan mee te maken krijgen, die zijn geneigd dat te zien als een extentie van de menselijke mogelijkheden. In feite is het alleen het ontwaken van mogelijkheden, die elke mens potentiëel heeft, en die elke geest altijd bezit. De enige belemmering die er bestaat, is de verdringing ervan. Elke mens heeft paranormale waarnemingen en in de praktijk pleegt hij ze te verdringen of laat hij ze overspoelen door meer directe zintuigelijke impulsen die tot zijn wereldbeeld behoren. En als hij ze dan tóch ervaart, zegt hij dat het intuïtie is. Maar intuïtie kán natuurlijk een onbewuste associatie zijn, waarbij het onderbewustzijn een rol speelt. Het kan evengoed een waarneming zijn, die men niet bewust heeft doorgemaakt. Daardoor kan men waarde constateren die normaal niet waarneembaar zijn en die dan toch in een reactie worden verwerkt. Streef hier niet naar, tenzij je het werkelijk



hang eerder gaat bepalen ten aanzien van mensen en ten aanzien van de wereld, waarin hij leeft, dan ten aanzien van bepaalde processen. Zoals op het ogenblik het geval is. En dan zie je dat er ook voor de mensheid wel degelijk gesproken kan worden van een soort gemeenschappelijk bewustzijn.

Ik denk dat wij daarmee ook het dichtst staan bij de Godsvoorstelling, die in een bepaalde periode domineert. Een Godsvoorstelling is namelijk wat dat gemeenschappelijk bewustzijn nodig heeft om een compensatie te vinden voor de onmachtgevoelens die daardoor in de mensheid ontstaan. De Godsvoorstelling van de mensheid in het algemeen is meer van: God is goed, goedertieren, liefde, een hele goede geest en als je dat wilt kun je ook aardig met hem handelen, er is een soort ruilbeurs, geboden voor goede gezondheid en dergelijke en die worden ook ingewisseld. God van het ogenblik is een geestelijke bankier, die tegen beloften goede gaven levert.
Einde eerste deel.

Tweede deel.

+ Verhaal en vraag over een Dominicaan.

- Ongeveer in de vijftiende eeuw kunnen er wel dominicanen geweest zijn die zó ruimdenkend waren, dat ze wisten wat ze niet wisten. De bewuste Dominicaan is misschien tot de conclusie gekomen dat hij maar een eigenaardig mens geweest is en als je dan denkt: we zullen wel zien, wat er is, dan sta je wel in een leegte.

+ Wat zijn hogere waarnemingsorganen, waarover Alice Bailey schrijft?

- Als je in die boeken erover leest, dan moet je je realiseren dat dat eenvoudig is, wat er in de chakra woont. Een chakrum is namelijk niets anders dan een soort werveling in de aura die in de aura bestaat en die verbonden is met het zenuwcentrum. Dat wil zeggen dat op deze wijze waarnemingen door het chakrum opgenomen, in zijn eigen frekwentie dus, zenuwprikkelingen veroorzaken die associatief weer beelden kunnen oproepen of begrippen kunnen wekken. Dan heb je daar dus te maken met zaken die men vaak als geheel verschillend ziet.

Helderhorendheid is iets anders dan helderziendheid. In feite is het precies hetzelfde. In het ene geval ontstaat een visuele illusie en in het andere een auditatieve. De hogere, de geestelijke organen, waar men het over heeft, dat zijn gewoon de waarnemingsmogelijkheden. Wanneer je nu overgaat of je zou in staat moeten zijn om bewust uit te treden met achterlating van alle andere voertuigen, dan kom je in een wereld terecht waar je alles waarneemt, in alle richtingen 360 graden. Die waarnemingen worden dan vertaald, soms in voorstellingen. In andere gevallen in beelden, begrippen. Dan krijgen we een communicatiemogelijkheid. Dat is in het geestelijk bestaan heel normaal als je het eenmaal weet, maar voor een mens is dat moeilijk voorstelbaar. Degenen die daar dan mee te maken krijgen, die zijn geneigd dat te zien als een extensie van de menselijke mogelijkheden. In feite is het alleen het ontwaken van mogelijkheden, die elke mens potentiëel heeft en die elke geest altijd bezit. De enige belemmering die er bestaat, is de verdringing ervan. Elke mens heeft paranormale waarnemingen en in de praktijk pleegt hij ze te verdringen of laat hij ze overspoelen door meer directe zintuigelijke impulsen die tot zijn wereldbeeld behoren. En als hij ze dan toch ervaart, zegt hij dat het intuïtie is. Maar intuïtie kan natuurlijk een onbewuste associatie zijn, waarbij het onderbewustzijn een rol speelt. Het kan evengoed een waarneming zijn, die men niet bewust heeft doorgemaakt. Daardoor kan men waarde constateren die normaal niet waarneembaar zijn en die dan toch in een reactie worden verwerkt. Streef hier niet naar, tenzij je het werkelijk

hebt. Als er geen gevoel van noodzaak bestaat, zul je toch altijd weer door een soort overspoeling op het zintuigelijke terugvallen. Besefdat dergelijke waarnemingen niet het resultaat zijn van een denkproces. Ze zijn gewoon een spontaan ontstaan beeld of een spontaan horen van iets wat dan meestal nog niet eens betekent dat het horen is in de zin van: er spreekt een stem in mij - maar eerder ik hoor of ik weet ineens een aantal dingen en die kan ik tot uiting brengen. Dat is helderhorendheid of helderziendheid. Op het ogenblik dat je je afvraagt of je krachten in jezelf hebt, heb je ze niet. Je moet je nooit afvragen óf je ze hebt je moet alleen maar zeggen: ik gebruik ze. Richt u niet op de kracht zelf, maar op het gebruik ervan. Dan zul je zien, dat je over het algemeen over veel meer energieën voor genezing of anderszins kunt beschikken dan normaal is. Probeer nooit geestelijk geestelijk iets te doen, die je stoffelijk evengoed kunt doen. Hierdoor breng je jezelf alleen maar in moeilijkheden. Probeer verder wat te mediteren zo nu en dan en beperk je daarbij meer contemplatief vooral tot een voorstelling van bijvoorbeeld een zee, een watervlak of iets dergelijks. Dus het waarnemen van iets, wat je je wel kunt voorstellen, maar dat verder geen opvallende kentekenen in zichzelf bezit. U zult zien dat het dan heel vaak vervangen wordt door andere beelden. Die andere beelden zijn, wanneer je de bekende associaties weet uit te sluiten, haast altijd para-normale waarnemingen.

+ vraag over para-normale gaven bij genezingen bijvoorbeeld.

- Ja, men gebruikt ze al veel meer dan men beseft. Aanvoelen bijvoorbeeld speelt bij veel medici, verpleegsters een rol. Op grond daarvan reageren ze vaak anders op een patiënt dan technisch verwacht zou kunnen worden.

Er worden zich steeds meer mensen bewust van een bepaalde gave en men houdt zich ook steeds meer bezig met wijzen van genezing, die eigenlijk niet meer bio-technisch zijn of chemisch. Men houdt zich veel meer bezig met uitwisseling van krachten en dergelijke. En dan gaat men al heel snel beseffen, dat men allerlei dingen eigenlijk niet nodig heeft. Typisch voorbeeld: de acupunctuur is voor een deel al weer vervangen door drukpunt punctuur, die eigenlijk geen puncturen zijn, maar die men gebruikt om stimuli te geven aan het zenuwstelsel en men bereikt hiermee dezelfde resultaten als met acupunctuur. En zo ziet men steeds meer het vroegere para-normale genezen, beschouwd als kwakzalvers geknoei in de maatschappij opdringen. Maar het maakt duidelijk, dat steeds meer mensen zich ermee bezighouden, anders zou het zich niet ontwikkelen. Het kan zich niet meer ontwikkelen als niet steeds meer mensen ook het gevoel hebben dat het mogelijk is en daardoor er voor open staan. Staan ze er voor open, dan zullen ze ook in zichzelf het vaak ontwikkelen. Voldoende?

+ Helaas onverstaanbare vraag.

- Wat u mij nu vraagt is: als ik nu niet langs de paadjes wil wandelen, kan ik dan het hele park zijn? Natuurlijk, maar dan is je hele besef van het ik platgeslagen. Je- ik- kun je je alleen voorstellen, dank zij de beperkingen, die er aan zijn opgelegd. Je kunt een deel van je creativiteit uiten, een deel van je persoonlijkheid uiten. Maar er zijn altijd stukjes bij, die passen niet in de wereld waarin je leeft, de paden, die je moet gaan. En dan moet je begrijpen, dat je bepaalde stukken van jezelf terzijde moet stellen. Anders verlies je jezelf in jezelf en blijft er geen bewustzijn over. Daarom zeg ik, zeker in menselijke vorm, maar ook in de geestelijke kun je niet volledig jezelf zijn. Omdat je altijd nog bent ingesteld op relatie en interrelatie met anderen.

+ vraag over het: ik ben de weg etcetera.

- Ja, nu vraag je me te concurreren met één van de grootsten, die er op dit terrein is geweest. Jezus kon iemand genezen, als hij de ander kon

voelen als een deel van zichzelf. Daarom genas hij ook niet iedereen. Wanneer wij als het ware opgaan in het lijden of de problemen van een ander, dan blijkt opeens dat het voor ons iets is waarmee we kunnen werken. We kunnen er iets aan doen. Wanneer we het alleen maar registreren of constateren, dan doen we alsof we er wat aan doen, maar we doen er niet werkelijk iets aan. Omdat we in de uiterlijke punten nooit het geheel kunnen overzien.

Jezus had de mensen lief, door ze zichzelf te laten zijn. Wanneer Martha komt klagen dat haar zus de? dan zegt Jezus: ga jij maar koken, dit is haar werk. Hij begreep, dat zij allebei op hun manier uiting wilden geven aan hun gevoelens van verbondenheid. En dan gaat het er niet om hoè het gebeurt, maar wel dat het gebeurt. Dus ik denk, dat wat de dominicaan wilde zeggen, eigenlijk was: als je je één voelt met de ander, ben je in staat voor die ander werkelijk iets te zijn, voor de ander werkelijk een oplossing te vinden, die ander werkelijk te helpen of te genezen. En dat is geen kwestie van redelijkheid, van overweging, van denken, besluitvorming, het is het herkennen van jezelf in de ander.

+ vraag over de vergelijking tussen Jezus en Boedha.

- Elke figuur is een product van de omgeving, waarin hij optreedt. Jezus is de rabbi in feite, die de rabinale betoogtrant gebruikt. De Boedha is aan het zwerven gegaan, net als Jezus een tijd heeft gedaan, maar komt bij allerlei goeroe's terecht. Hij is dus degeen, die de taal spreekt van de Brahmaan, de geestelijke Meester en leeraar. Beiden gebruiken wel gelijkenissen, maar op totaal andere manier. Beiden spreken wel degelijk over de verbondenheid tussen de mensen, maar waar de één spreekt over naastenliefde, heeft de ander het over mededogen.

Waar de boedha zegt, dat je alle dingen achter je moet laten, zegt Jezus het ook. Alleen Jezus zegt wanneer ge mij wilt volgen. De Boedha echter zegt wanneer je de waarheid wilt vinden. Jezus zegt vanuit zijn standpunt: ik ben de weg en de waarheid. Er zijn dus enorm veel parallellen te vinden. En wat beiden betreft kunnen we zeggen dat hun woorden zo vaak en door zovelen zijn uitgelegd, dat er heel weinig van overgebleven is.

+ vraag over de parallellen verschijnselen tussen Boedha en Jezus.

- Wat betreft het in dezelfde tijd leven van beide, mag u aan de historiciteit twifelen. Er zijn namelijk veel oudere overleveringen die u ook in de oude Hindu overleveringen terug kunt vinden, waarin deze tekenen ook al worden genoemd. Zowel tekenen in het uiterlijk als in de natuur. Het blijkt dat daar een heel grote overeenstemming is. Wanneer je nu even nadent en je ziet dat er ook bepaalde heiligen zijn waarbij iets dergelijks wordt verteld dan zeg je dat is dus kennelijk door de mensen, het stellen van bepaalde dingen, ook als zij niet reëel gebeurd zijn, om duidelijk te maken hoe belangrijk de persoon is waarover zij verder gaan praten.

Wat wordt er van Franciskus van Assisi verteld? Zijn moeder moest bevallen, maar zij kon het kind niet ter wereld brengen totdat zij haar in een stal brachten. U ziet de overeenkomst met Jezus. Er was een heerlijke geur, die vinden we terug bij de geboorte van Boedha, die overigens ook buiten in een stal geboren is. Er was een gezang, bij Jezus waren het de engelen die ook nog zichtbaar waren. Bij Franciscus hoorden ze alleen maar zingen. Bij de Boedha was er een geruis en kwamen de devi's hun eer bewijzen. Lagere godinnen en goden. De parallellen zijn zo ontstellend en komen zó vaak voor, dat je echt het gevoel krijgt dat ze dat gewoon van elkaar gestolen hebben. Dat is het plagiaat der heiligheid.

+ Zou je dus mogen veronderstellen dat het Christendom begonnen is in het Oosten?

- Als hollandse appels verpakt worden in een israëliisch kistje, zijn het dan israëliische appels? Dat ligt er aan, wat de koopman ervan maakt kun je zeggen. Kijk, de verpakking is Oosters. Dat komt, dat een groot deel van de vroegere, mystieke ontwikkelingen gereleerd zijn met, direct of indirect, het verre Oosten, Ur, Babylonië of wel degelijk vroeger India of Indonesië en daarnaast Egypte. Het is duidelijk dat deze ook op het Christendom invloed hebben gehad. Bijvoorbeeld: Jezus vlucht weg voor Israël naar Egypte. Wat was er in de Nijl-delta? Het is historisch bewezen, want er is een overblijfsel gevonden, een nederzetting van Essenen.

Een deel van Jezus uitlatingen doen denken aan de Essenen. Zijn neef, Johannes de Doper, bleek ook leerlingen te hebben opgenomen. Zijn moeder Anna, als de verhalen helemaal waar zijn, moet ook behoord hebben tot een Esseense gemeenschap in de buurt van de Dode Zee en was daaruit heengegaan, maar hield wel degelijk nog de leringen en de gebruiken daarvan in ere. Dat maakt het ook begrijpelijker waarom de verkondiging van de engel bij Maria zo'n rol speelde. Dat hoefde helemaal geen engel te zijn, maar gewoon een vreemdeling. Hetzelfde hebben we later ook bij Abraham, als hij Isaak krijgt. Zoon Isaak. Dat zijn ook twee engelen Gods. Ja, ze worden engelen genoemd. Natuurlijk zit er bij Jezus de Hebreeuwse achtergrond. De Israëlitische denkwijze, het Joodse geloof zit er sterk in. Maar Jezus ontworstelt zich daaraan. Bepaalde uitspraken van hem maken duidelijk, dat hij met Oosterse filosofieën te maken moet hebben gehad.

Dit schijnt zelfs de reden te zijn geweest, dat men hem in de synagoge, de sjoel, niet meer wilde horen en dus als profeet in zijn eigen land niet erkend werd. Als je al die dingen bij elkaar gaat rapen, dan kom je tot de volgende conclusie: Jezus of Joshua, zoals hij toen genoemd werd, was een concrete, historische persoonlijkheid. Hij is wel degelijk gekruisigd en volgens onze interpretatie aan dat kruis gestorven, ofschoon er afwijkende interpretaties bestaan. De Boedha was een historische persoonlijkheid, inderdaad een prins, een koningszoon dus. Hij heeft als zwervende prediker en geleerde allerlei leringen leren kennen. Hij blijkt op de hoogte te zijn van denkwijzen, die eerder thuis horen in de Kaukasus of in Griekenland.

Het is dus zeer opvallend dat de relatie tussen vershillende van die figuren, ook Mohammed bijvoorbeeld, Mohammed heeft een deel overgenomen van een hindudenken, daarnaast van het Christendom en ook van het Jodendom. Hij heeft het samengevoegd tot iets anders. Dan kom je volgens mij tot de conclusie dat de leermeesters allemaal in hun leven geconfronteerd met afwijkende leringen en denkwijzen. Wat zij brengen is hún vertaling van de waarheid in de geldende uitdrukking, verrijkt met hetgeen zij elders vernomen hebben.

Er is een oud verhaal. Er was een man, die de steen der Wijzen gevonden had. Hij was er zó blij over, dat hij een hartverlamming kreeg. Hij moest naar de hemel toe en nam de steen der Wijzen en ging die eindeloze trap op. Maar ja, hij was nog niet helemaal bijgekomen van zijn overlijden en wilde halverwege even rusten. Er was echter geen leuning en toen hij wou gaan zitten, ontglipte de steen hem en viel naar beneden toe. uit elkaar. Iedereen, die een stuk van die steen te pakken krijgt, roept uit: ik heb de enige waarheid gevonden. Begrijpt u wat ik bedoel?

† overstaanbare vraag.

- Dat is een verhaal van één van de volgelingen van Mohammed. Hij heeft

het naar voren gebracht omdat het een graf was, dat ook aan de profeet Jezus, de heilige man Jezus, heette te behoren. Er werd door de bewoners gezegd, dat de man uit het westen kwam. Men heeft toen de conclusie getrokken dat dat die Jezus geweest was. Het is niet onmogelijk. Maar er zijn enkele dingen, die dat een beetje tegenspreken vanuit mijn waarnemingsvermogen. Het eerste is dit: Jezus wordt van het kruis genomen na betrekkelijk korte tijd. Wat verteld wordt over bloed en plasma, dat uit de wond vloeit. geeft aan dat hij op dat ogenblik nog leefde. Zou die steek in de zijde hem gedood hebben? Onwaarschijnlijk. Hij zou dus door Nicodemus, die een arts was. genezen kunnen zijn. Dat zou nooit kunnen. wanneer men hem daarna in een graf had gelegd.

Begrijpt u waar ik naar toe wil? Hier is dus kennelijk aangenomen dat daar eventjes in drie dagen, de uitputting, bloedverlies, ernstige verwondingen kunnen worden opgeheven door een medicus met de kennis uit die tijd! Nou. dat lijkt mij onwaarschijnlijk. Er wordt verder aangenomen dat die man. en reken even goed na, op de avond van de sabbat-toen hij afgenomen werd. dus op een vrijdagavond in het graf werd gelegd. een zo uitvoerige medische behandeling plaats heeft kunnen vinden in niet meer dan een uur, als we de uurtelling aanhouden, die in de bijbel voor de afname van het kruis wordt gerekend. Verder dat hij dan drie dagen in dat graf zou hebben vertoefd, dan wel daar onmiddellijk is uitgehaald terwijl er bewaking aanwezig was, die zich nog overtuigd heeft natuurlijk dat het lichaam natuurlijk in het graf was.

Dit verklaart ook niet de paniek, die er bij de Romeinen is uitgebroken, toen het graf open en leeg was. U kunt wel zeggen dat zij vermoord zijn geweest. maar wat hebben ze dan met die Jezus uitgehaald. Die echter, even later al, te zien is in de tuin, waar hij Maria Magdalena ontmoet, dan twee mensen in de herberg ontmoet en zelfs een maaltijd met hen gebruikt om even later in een afgesloten lokaal, midden in Jeruzalem te verschijnen. Dat zijn dingen, die je niet kunt verklaren, tenzij je aanneemt dat er sprake is van iets anders dan een uitgeput mens. een kruisiging is zelfs al na een paar uur ontzettend pijnlijk en uitputtend en de verwondingen, die ontstaan zijn, heus niet zo gemakkelijk te genezen. Dat zo iemand dat allemaal zou kunnen doen. Met andere woorden. ik neem aan dat Jezus toen werkelijk is overleden.

De Jezus in dat zogenaamde heilige graf dus is een andere geweest. Waarvoor bovendien pleit, dat volgens de Mohammedaanse overlevering dat graf pas ruim zeventig jaar na Jezus dood gebouwd zou zijn. Ieder mag er het zijne van denken. Ik heb mijn mening gegeven.

vraag over de gijzelingskwestie in het Nabije Oosten

Die komen er wel uit op één na. U moet begrijpen, dat die gijzelaars niet alleen gebruikt worden tegenover het Westen, maar ook nog als een drukmiddel tegenover elkaar van bepaalde groepen in Libanon. Het is een politiek spel. Dene groep zegt laten we hen nu maar uitleveren. misschien krijgen we er nog wat voor. De anderen zeggen nee we houden ze vast. We moeten eerst van jullie die toezegging hebben en dan kunnen jullie kijken of jullie dié toezegging kunnen krijgen.

In die warboel is dus ook die man terecht gekomen, die op het ogenblik geen contact met anderen heeft. Omdat zich. en dat mag ik erbij zeggen. op dit moment onderhandelingen afspelen waarbij hijzelf mede betrokken is. Het gaat om macht en natuurlijk ook om geld. Om machtsmiddelen dus om wapens en dergelijke.

Weet u iets af van die de aarde zou bereiken?

In de eerste plaats een zeer kleine massa, zeer vluchtig, dus wat dat betreft voor de aarde geen groot gevaar. De baan zal die van de aarde weliswaar doorkruizen, maar dat geschiedt op een afstand van

ongeveer tien airdiameters en die afstand is meer dan voldoende om geen grote beïnvloeding van deze massa op aarde te doen verwachten. Verder is het misschien interessant om te weten dat wanneer hij de zon nadert en dat zal waarschijnlijk begin achtentachtig zijn, ontstaan er niet één maar drie mooie in de sterren. Die zul je voor een deel met een gewoon kijkertje of het blote oog kunnen zien, omdat hij dan toch 's nachts in enkele gevallen zichtbaar is. Het is heel eenvoudig. Een groot gedeelte van zo'n komeet bestaat uit gas. De kop zelf bestaat onder meer uit brokken ijs en vluchtige elementen, die in de koude van de ruimte, temperaturen van min tweehonderd graden onder nul of zoiets een vaste vorm hebben. Komt hij bij de zon dan ontstaat verhitting en daardoor gasvorming. De lichtdruk kan op het gas inwerken, hij ontstaat dus altijd ván de zon afgewend, ongeacht de bewegingsrichting. Dán ontstaan de staarten. Als er nu verschillende elementen aanwezig zijn met verschillende smeltpunten dan kan het wel eens zijn, dat ze iets verschillend op de lichtdruk reageren. Dan ontstaat er een soort splitsing door de stroming en dan krijgen we dus inplaats van één staart twee of drie. Dan kan hij extra mooi kwispelen.

+ vraag over acupunctuur zonder sterilisatie der naalden en toch geen infectie veroorzaken.

- Ja, in de eerste plaats steriliseren ze niet op de westerse manier, maar de naalden worden wer meestal in een vloeistof bewaard van water met een zout toevoeging. Zij steriliseren dus niet, maar voorkomen aan de andere kant de besmetting. Bovendien bestaan ze uit metalen, die minder makkelijk besmetting overbrengen en ten laatste: als ze worden ingebracht, het zijn zeer fijne naalden, dan worden ze vaak door het lichaam verder ook nog ontsmet. Omdat het lichaam daarop reageert met geringe samentrekking van het plasma waarin bacteriovormen aanwezig zijn.

+ En dat geldt voor onze naalden niet?

- Dat geldt voor uw naalden in veel mindere mate. Bovendien neemt u niet vanzelfsprekend aan dat het wel goed zal gaan en hoe meer je twijfelt aan het slagen van een behandeling, hoe groter de kans is dat ze fout gaat. Daar speelt namelijk het psychische element een heel grote rol in.

Nog één vraag en dan gaan we sluiten.

+ vraag over een bepaald spiritisme.

- Ik denk dat de tijd van het spiritisme als zodanig eigenlijk voorbij is. Het is een verschijnsel in spiritisme dat sterk magische elementen bevat. Ik denk, dat de mensen ófwel teruggrijpen naar de werkelijke magie, waarbij het spiritisme maar een nevenrol vervult, dan wel zullen grijpen naar een soort openbaringsmystiek waarin dan ook meer spiritistische verschijnselen een rol kunnen gaan spelen. Het is duidelijk dat in de Vreenigde Staten elke leer volgelingen kan vinden, zelfs wanneer ze zuiver onzin is.

Omdat de samenleving daar zoveel onzinnige aspecten bezit, dat heel veel mensen er zin in hebben daaraan te ontvluchten door aan het ón zinnige te geloven.

+ Wat is magie?

--Magie is - al dan niet ritueel werkend -de gedachtenwereld sterk opbouwen, zodat zij verschijnselen veroorzaakt die dan fysieke verschijnselen ten gevolge hebben, die niet in alle maar in vele gevallen van blijvende aard zullen zijn.

+ Is er dan een relatie tussen magie en kunst?

- Tot op zekere hoogte. Laat ik hetbzóuitdrukken. Ware kunst is, overdachtelijk, het hartebloed van de kunstenaar. Met andere woorden: hij laadt het met zijn beleven en zijn geest. Is hij in staat dat werke-

lijk intens te doen, dan ontstaat een werk, dat uitstraling heeft. Het kan bij schilders die zich verdiepen in allerlei symbolen. Het kan even- goed gebeuren bij zeer abstracte schilders, het kan ook bij bepaalde beeldhouwers gebeuren. De mensen begrijpen dat heel vaak niet. Ze denken dan dat het een mode-artikel is, maar dat is helemaal niet waar. Neem "le penseur" van Rodin. Dat is een werk dat, als het bekend blijft over duizenden jaren nóg de mensen aan zal trekken. Waarom? Omdat het één van de belangrijkste functies van de mens weergeeft op een zódanige wijze, dat er tegelijkertijd een wanhopig zoeken inzit. En dat is in het beeld gelegd en dóór het beeld tot uitdrukking gekomen. Daarom is ook het werkelijke beeld veel indrukwekkender dan alle papieren, die u er van kunt zien.

We zouden verder kunnen gaan en over de van Eyck's kunnen spreken, die ook op wat wonderlijke wijze de innerlijke wereld van hun tijd eigen- lijk tot uiting hebben gebracht. En wat zouden we dan niet moeten zeg- gen van Bosch? Die de angstdromen van zijn tijd een zodanig fascineren- de inhoud geeft, dat hij zelfs in deze dagen de mensen nog kan boeien, ofschoon de voorstellingsvormen hun betekenis verloren. Er zit dus in kunst een zekere magie. Rembrandt heeft minder magie dan techniek. Het spijt me. Ja, Rembrandt en Rubens bijvoorbeeld zijn grote kunstenaars, maar zij hebben veel minder de levende realiteit dan zegge een Jan Steen bij voorbeeld, dus de techniek meer ontwikkeld. Rembrandt's tech- niet is zeer goed. Dat hij een goed schilder is kunnen we zien in zijn vele personen tableaux. Vanaf de bekende Nachtwacht tot aan de Anato- mische Les toe. Dan gaat het om portretteren van bepaalde personen in hun omgeving.

Daarnaast heeft hij veel beelden uit de bijbel geschilderd en die leven over het algemeen niet zo sterk. Maar wanneer je nu kijkt naar zijn schilderstuk van Titus, dan zie je ineens dat daar een wanhopige vertedering in schuilt. Dan blijkt dát één van de weinige werken te zijn die een werkelijk magische uitstraling hebben. De anderen hebben meer een verbluffende uitwerking. Dat komt door de combinatie van het licht-donker effect, de perfecte techniek van uitbeelding, van materie enzovoort. Het spijt me dus dat ik Rembrandt, wat dat betreft, niet tot de grootsten reken. Dan kun je nog eerder kijken naar Rogier van der Weijden, die dus indertijd op wonderlijke wijze onder andere jachtscenes heeft neergelegd, waarin je als het ware honden in de verte hoort blaffen ofschoon ze er niet opstaan of het hert hoort weg- vluchten, terwijl het niet is weergegeven. Dat zijn wel weer wonder- lijke zaken.

+ Hoe denkt u dan over de Divina Comedia van Dante?

- Ik vind het, geestelijk gezien, een verbluffend inwijdingsverhaal. Maar wanneer ik mij realiseer hoe hij vooral in de hel en op de loute- ringsberg vele bekende figuren uit zijn tijd heeft weergegeven, vraag ik me toch af of men niet gelijktijdig een politiek satiricus in hem had moeten zien. Het ene aspect verdringt het andere niet volledig. Het brengt me er wel toe aan te nemen, dat hij verschillende dingen onbe- wust heeft weergegeven. Opvallend is verder, dat hij eigenlijk met zijn hemel geen raad weet. Gezien zijn ontmoeting met Beatrijs, wat we toch een voorhof van de hemel mogen noemen.

+ Goethe's Faust?

- Goethe's Faust is veel mystieker. Daarbij moeten we niet vergeten dat Goethe onder meer een soort Vrijmetselaar was, dat hij daarnaast ook nog te maken had met andere genootschappen, waaronder zelfs een al- chemistische. Hij was dus geestelijk veel meer ingewijd. Zijn drama om- vat dan ook zeer veel symbolen. Een daarvan is bijvoorbeeld het heksen "einmal eins" dat bijzonder interessant is, gezien tegen de getallen- leer die in die tijd door de noordelijke kaballisten werd gehanteerd.

Daarnaast de Paaswandeling met de hond, dreimal herum, het zijn allemaal dingen die gedeeltelijk kritiek zijn, deels constructie. Dan, op een gegeven ogenblik raakt Goethe als het ware geheel gegrepen door het inwijdingsgebeuren. Dan komt hij aandragen met de klassieke Walpurgisnacht en al datgene wat in het tweede gedeelte erbij behoort. Het is dus zó, dat ik Goethe's bewust geschreven inhoud hoger aansla dan de Comedia Divina.

Zo, dit was dus ons litterair uurtje. Maar het wordt langzamerhand tijd om rekening te houden met de onvrede die een te lang doorvoeren van de avond bij het instrument ten gevolge zou hebben. Graag drie woordjes.

Modern liefde goud

Moderne engelen hebben vaak een liefde voor het goud.

Zijn er engelen? Of is een geest die ooit eens mens geweest is in het
verleden
Op het ogenblik dat hij zó sterk opgaat in de kracht die hem heeft
voortgebracht
Dat hij niet meer weet van andere dingen dan van liefde, die het Al
omvat

De liefde voor het Al, de kracht die het Al tesamen brengt,
die betekenis en inhoud schenkt aan al wat er bestaat.

De liefde die de kracht ontbloeien laat.

Die in de mens en in de geest diep verborgen altijd weer bezig is.

En uit zichzelf groeit tot zijne straling wordt een straling vol van
kracht

Een straling in een licht als goud, dat krachten straalt van krachten
geeft en krachten bouwt totdat oneindigheid begrepen wordt.

Dat korte ogenblik, dat men in liefde voor het Al, zichzelf toch vergeet.

Wie zoekt naar 't geestlijk goud, vergeet wie hij is

Hij minne al wat er bestaat, verwerpe niets!

In zich ontstaat die klank, die melodie der sferen

Een zang misschien, waaruit het ik kan leren

om aan zichzelf nog verder te ontstijgen.

Dan wordt de waarheid stilte, die spreekt.

Dan wordt het eeuwig zwijgen een kracht

die door het hulsel breekt van

Dan ontstaat er de nieuwe werkelijkheid

Het gouden Licht, dat in de mens dan woont.

Een mens, die liefde kent voor al wat leeft

Richt dan zijn gouden glans op al

wat daar behoefte aan heeft.

Totdat uiteindelijk het Licht in alle mensen gloeit.

De liefde Al verplicht en zó het Al ontgaat

aan de beperking van het menselijk bestaan, tot engelen leven in de mens

Mensen als engelen voor hun Schepper treden.

Dan is de wordingsgang voorbij.

Dan is het leven, dan is de geest weer vrij.

Dan vindt de ziel haar waardeband

Verbondenheid en eerste kracht.

Denk na, in u kan'tgoud ook leven, wanneer de liefde voor het Al in u bestaat.

Ge hoeft niet als een engel boven 't Al te zweven, zolang uw wezen

Eenheid met het Al in zich begrijpt en ondergaat.

Dan bloeit in u het goud, dan bloeit het Gouden Licht

dan straalt gij uit de Kracht van Al, waar gij uw Licht ook richt

En wat gij ook slechts geven wilt, een deel van eigen Kracht en zijn

omwille van de liefde, die het al verbindt en zult ge mens nog zijn.

Maar als de engelen zult gij leven in het licht wat het Al heeft voortgebracht